14/08/2019

14 Αυγούστου 1974: Ξεκινά ο «Αττίλας 2»

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Την πρώτη φάση της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο, στις 20 Ιουλίου 1974, τον «Αττίλα 1» ακολούθησε ο «Αττίλας 2» που ξεκίνησε στις 14 Αυγούστου του ίδιου χρόνου. Η Τουρκία είχε σχεδιάσει τα πάντα, ενόψει της εφαρμογής του «Αττίλα 2» και έτσι φρόντισε με αδιαλλαξία και αλαζονεία να οδηγήσει σε ναυάγιο την Τριμερή Διάσκεψη στη Γενεύη, την οποία είχε ζητήσει το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ.

Όλα άρχισαν στις 04:35 της 14ης Αυγούστου, δηλαδή 65 λεπτά μετά την κατάρρευση της Τριμερούς Διάσκεψης.

Άρματα μάχης και ισχυρές μονάδες πεζικού κινήθηκαν ανατολικά προς την κατεύθυνση της Αμμοχώστου και δυτικά προς τον τουρκοκυπριακό θύλακα της Λεύκας και την κωμόπολη της Μόρφου. Ο εφιάλτης της προσφυγιάς μόλις είχε

αρχίσει για τους κατοίκους της Αμμοχώστου, της Καρπασίας και της Μόρφου!
Οι Ελληνοκύπριοι προσπαθούν να αντιμετωπίσουν μόνοι τους Τούρκους εισβολείς. Η Ελλάδα δεν έστειλε δυνάμεις γιατί η στρατιωτική ηγεσία είχε διαβεβαιώσει τον τότε πρωθυπουργό Κωνσταντίνο Καραμανλή πως οι ένοπλες δυνάμεις δεν ήταν σε καλή κατάσταση και η απόσταση από την Κύπρο ήταν μεγάλη.

Η αδράνεια του αμερικανικού παράγοντα οδήγησε την ημέρα της έναρξης του «Αττίλα 2» τον Κωνσταντίνο Καραμανλή να αποφασίσει την αποχώρηση της Ελλάδας από το στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ.

Όπως προκύπτει από έγγραφο ενημέρωσης της CIA προς τον τότε Αμερικανό υπουργό Εξωτερικών Χένρι Κίσινγκερ με ημερομηνία 5 Σεπτεμβρίου 1974, όλοι γνώριζαν τα σχέδια των Τούρκων και δεν είχαν πρόθεση να παρέμβουν.

Οι επόμενες μέρες
Στις 15 Αυγούστου οι τουρκικές δυνάμεις κατέλαβαν χωρίς αντίσταση την πόλη της Αμμοχώστου και απέκοψαν ολόκληρη τη χερσόνησο της Καρπασίας. Η κυπριακή Εθνοφρουρά, κάτω από την πίεση των πολύ ισχυρότερων τουρκικών δυνάμεων και τον απηνή αεροπορικό βομβαρδισμό, αναγκάστηκε να υποχωρήσει κάτω από την «πράσινη γραμμή» Λευκωσίας και νότια των οδών Λευκωσίας-Αμμοχώστου και Λευκωσίας-Μόρφου.

Έτσι, οι τουρκικές δυνάμεις, όταν στις 18:00 το απόγευμα της 16ης Αυγούστου συμφωνήθηκε κατάπαυση του πυρός, είχαν καταλάβει ολόκληρο το τμήμα που προνοούσε το Σχέδιο Ντενκτάς και επιπλέον την Αμμόχωστο, περιοχές των οποίων η έκταση αντιστοιχούσε στο 37% του κυπριακού εδάφους. Κατά την προέλασή τους, οι Τούρκοι στρατιώτες προέβησαν σε ανατριχιαστικές ωμότητες και πράξεις βίας. Χιλιάδες Κύπριοι εκδιώχτηκαν από τα σπίτια τους κι ένα κύμα 200.000 προσφύγων κινήθηκε από τις καταληφθείσες περιοχές στον ελεύθερο νότο. Την αντίθετη πορεία ακολούθησαν 51.000 Τουρκοκύπριοι.

Η Κύπρος είχε διχοτομηθεί με δύο εθνοτικά συμπαγείς πληθυσμούς, μια κατάσταση που διαρκεί μέχρι τις μέρες μας.

Στο διπλωματικό πεδίο, το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ συνήλθε στις 15 και 16 Αυγούστου, και με τέσσερα ψηφίσματά του (357-360) ζήτησε την άμεση κατάπαυση του πυρός, την αποχώρηση από την Κύπρο όλων των ξένων στρατευμάτων και την επανάληψη από τα ενδιαφερόμενα μέρη διαπραγματεύσεων για ειρηνική λύση του θέματος. Και τα τέσσερα ψηφίσματα αγνοήθηκαν προκλητικά από την Τουρκία.

Στις 28 ημέρες που κράτησαν οι στρατιωτικές επιχειρήσεις στην Κύπρο, οι

απώλειες της ελληνικής πλευράς ανήλθαν σε 4.500-6.000 νεκρούς και τραυματίες (στρατιωτικό προσωπικό και άμαχοι) και 2.000-3.000 αγνοούμενους. Οι τουρκικές απώλειες ανήλθαν σε 1.500 νεκρούς και 2.000 τραυματίες.